

2026. május 01. péntek – 5786. ijar 14.

www.frankel.hu

péntek 18:30 | gy. gy. 19:37 | omer 29. napja | szombat 10:00 | havdala 20.49

86/2

EMOR

(III. Mózes 21.1. – 24.23.)

A **kohaniták** szolgálati szabályzatát írja elő, majd részletezi kik azok a kohaniták, akik a szolgálatot teljesítik és milyen testi hibák által válnak erre alkalmatlanná. Leírja, hogy mitől válik alkalmatlanná egy állat az áldozatként történő felhasználásra. Felsorolásra kerülnek Izrael ünnepei, a Szombattól kezdve egészen Szukotig.

Szólj! Mármint a papoknak arról, hogy melyek a szent szolgálat feltételei, Izrael fiainak pedig az ünnepekről, amelyeket ez a szidra sorol fel. A hetiszakaszban többek között a napjainkat érintő ómerszámlálásról is szó esik:

„Számoljatok az ünnep másnapjától, az omer bemutatása után hét teljes hetet. A hetedik hét után, az ötvenedik napon új hálaáldozatot mutassatok be az Örökkévalónak.” Innen származik a pünkösöd szó is, a görög pentékoszté közvetítésével, amelynek jelentése: ötvenedik. Pészah sok egyéb mellett a kalászérés ünnepe is. A második napon a jeruzsálemi Szentélyben bemutatták az első levágott árpakévéket. Ettől kezdve hét héten át számoltak, az ötvenedik nap pedig Sávuo, a búzaaratás ideje. Ez az örömteli várakozás a mezőgazdasági jelentésen túl vallási tartalommal is gazdagodott, hiszen Sávuo a kinyilatkoztatás, a Tóra-adás napja is. A kétszeresen is reményteli, bizakodó időszakot azonban beárnyékolta, hogy ezekben a hetekben számos megrázó esemény történt. Időszámításunk 135. évében, a Bar Kochba-felkelés idején, a harcokban és a járványban Rabbi Akíva több ezer tanítványa vesztette életét. Elesett Betár városa, a rómaiak pedig három évig nem engedték eltemetni a védők holttestét. 1096-ban az első keresztes hadjárat vérengzései a Rajna menti településeket és hitközségeket érintették. 1648-ban a Hmelnickij-kozákok Ukrajnában rendeztek véres pogromokat. 1944-ben, a német megszállás után, a magyar falvakból és városokból is tavasszal, kora nyáron, ezekben a hónapokban vagonírozták be és deportálták a zsidókat Auschwitzba és más koncentrációs táborokba. Ezért gyásszal teliek ma az ómerszámlálás napjai. A szidra az előzőek mellett azt is hangsúlyozza, hogy az Ö.való nevét nem szabad megszentelteleníteni sem káromlással, sem átkozódással, sem tisztességtelen magatartással. Az embertársak megkárosítása, becsapása fajra és nemre való tekintet nélkül hillul haSem, vagyis I.ten nevének meggyalázása, megszenteltelenítése, rendkívül súlyos bűn. E sorokat, amelyek erre figyelmeztetnek, bölcseink így nevezték: Izrael Bibliája dióhéjban. Törekednünk kell hát nap mint nap, hogy parancsolatainak betartásával megszenteljük az Ö.való nevét.

Emor (אָמֵר) hetiszakaszunk két témával foglalkozik. Az első részben a kohaniták, az akkori papok életviteléről olvashatunk. Az Első és a Második Szentély idején a kohaniták sokféle társadalmi és vallási feladatot töltöttek be. Tanító, orvos, bíró, stb. volt a kohen egy személyben. Így a testi és lelki tisztaságára ügyeltek. Nem mehetett halott közelébe (családtagjait kivéve), a testileg korlátozott (sánta, vak, stb.) nem szolgálhatott. Nem vehetett el elvált asszonyt, lánya paráználkodását szigorúan büntették. A próféta szerint a kohanitának az ég angyalaihoz kellett hasonlítania élete tisztaságában. “Mert a kohanita ajka tudást sugároz, Tóra tanítást kívánnak hallani tőle, mert a Seregek-urának anyyala ő.” Ez a próféta mondat lehetővé teszi, hogy a Tóra által megkövetelt testi épség a kohanita papoknál talán szimbolikusan legyen értelmezhető. “Szólj Áháronhoz mondván, ha valakinek utódaid közül testi hibája van (pl. sánta), ne mutathasson be áldozatot Istennek”. Ha ezt a mondatot átvitt értelemben is olvassuk, arra az eredményre jutunk, hogy a papnak vagy a mindenkori vezetőnek hibátlannak kell lennie, hogy a népet és Istent szolgálhassa. A hetiszakasz második, nagyobbik része Izrael ünnepeivel foglalkozik. A három zarándok-ünnepnek kettős háttere van: mezőgazdasági és történelmi. Más szóval az Országgal és a nép múltjával kapcsolatosak. Pészach az egyiptomi kivonulás, a kalászérés és az első aratás ünnepe is. Sávuo a Tóraadás napja és a zsengek ünnepe is. A sátoros ünnep egyben a betakarítás örömnapja. Csak a Tisri hónap két ünnepe, Ros Hásáná és Jom Kippur független az ország jelenétől és a nép múltjától. A bűnbánó napok emberi és nemzeti tartalommal bírnak.

V'hakohanim hál'viim bné Cádok... Papok az Új Jeruzsálemben. Ez a háftára folytatása a T'cáve heti szakasz háftarájának, amelyben Ezékiel leírja az eljövendő Harmadik Szentély tervrajzát. A babilóniai száműzetésben élő próféta látomásában az Új Jeruzsálem jelenik meg, és itt a kohániták feladatairól szól. Ez a vízió szerves része a nyolc fejezetből álló ciklusnak, amelyben a próféta a jövőd zsidó államot, benne a Templom és a kohániták fontos, központi szerepét írja le. Ezékiel, aki maga is kohánita család sarja, sokrétű szerepet ajánl a papoknak a Szentély-szolgálaton kívül is. Az államfő mellett aki nem király, hanem fejedelem (nászi) a papoknak igen nagy szerep jut Ezékiel látomásaiban. Újfent leírja bizonyos eltérésekkel, megszorításokkal azokat a tilalmakat, amelyeket a Tóra állít a kohániták elé, ezzel szolgáltatva összefüggést a heti szakasz és a háftára között. A korabeli hagyományhú ” Biblia- kritika” nem volt elragadtatva a próféta „újtásaitól”, még akkor sem, ha azok nagy része tulajdonképpen a kohánitáknak szóló szigorításokat tartalmaz. A Talmud egyértelmű kijelentése szerint „a bölcsek mérlegelték, hogy félreteszik [vagyis nem veszik föl a Szentírás kötelékébe] Ezékiel könyvé t, mert egyes részletei ellentmondanak a Tórának.” Ettől a sorstól Chánánjá ben Chizkijáhu ben Gáron, a Hillél és Sámáj idejében élt

neves tudós mentette meg a próféta könyvét, miután munkacsoportjával együtt tüzetesen átvizsgálta, és „kimagyarázta” az ellentmondásokat (Sábát 13.) A próféta megkülönbözteti a hithű kohánitákat vagyis Cádok nemzetségét és azokat a lévita papokat, akik „eltévelyedtek”, illetve idegen kultuszok szolgálatában vettek részt. Ezek a majdani Harmadik Szentélyben alárendelt szerepet fognak betölteni, és alantas munkákat fognak végezni, olyanokat, amelyeket még „idegen”, „nem kohánita” is elvégezhet. Kimchi szerint ezek a vétkes kohániták a halottak feltámadásakor megszegyenülnek majd, és ezzel vezekelik le vétkeiket. Bölcseink egy előbbi versre hivatkozva mondták, hogy feltámadása után maga Ezékiel fog szolgálatot teljesíteni a Harmadik Szentélyben. Megjegyezzük, hogy Ezékiel nem tért vissza a babilóniai száműzetésből visszatérőkkel, és a hagyomány szerint Babilóniában van eltemetve (Kimchi). A modern kommentátorok kihallják a prófécia soraiból a bíráló hangot, amely általában jellemzi a zsidó prófétákat, amikor a papokról, kohánitákról – mai nyelven „rabbikról” – beszélnek. A prófécia szellemi kategória volt. A legtöbb próféta ágrólszakadt, szegény ember volt, vagyont, jövedelmet gyakran minden megélhetési lehetőséget nélkülözött, s ebből a kiindulópontból ostromozta a kohánitákat, akik közül nem egy megszédte magát a Szentély-szolgálat során. Ezek nemcsak hogy semmibe vették a Tóra utasításait, hanem elhanyagolták másik fontos feladatukat, amelyet Ezékiel így fogalmaz meg: „Tanítsák meg népemet a szent és közönséges közti különbségtételre, és oktassák őket a tisztátalan és tiszta közötti különbségtételre. Peres ügyekben ők álljanak elő ítélkezni: az Én törvényeim alapján ítélkezzenek! Ünnepeimre vonatkozó minden törvényemet és rendelkezésemet tartsák meg, és szombatjaimat szenteljék meg!” (Ezékiel 44:23-24.) Ebből világosan kitűnik, hogy a kohániták feladata nemcsak – és nem elsősorban – a szentélybeli áldozatok „adminisztrálása” volt, hanem tanítói, oktatói, nevelői szerepet kellett betölteniük. Elméletileg ez nem jelent újdonságot, hiszen már a Tóra így ír a kohániták feladatairól: „Így tudtok különbséget tenni a szent és a közönséges közt, a tisztátalan és a tiszta közt, és így tudjátok tanítani Izrael fiait mindazokra a rendelkezésekre, amelyeket kijelentett számukra az Örökkévaló Mózes által.” (3Mózes 10:10-11.) Mint látjuk, a kohániták feladatait és kötelességeit illetően a Tóra szövege majdnem szó szerint egyezik Ezékiel víziójával. Miért volt szükség a Tóra előírásainak megerősítésére? Ugyanez az Ezékiel ezt is mondja: „Papjai erőszakot követtek el törvényemen, és meggyalázták szent dolgaimat. Nem tettek különbséget a szent és a közönséges között, nem tanítottak a tisztátalan és a tiszta megkülönböztetésére. A nyugalom napjaival nem törődtek, és gyaláztatást hoztak rám.” (Ezékiel 22:26.) Ha a kortárs kohániták így viselkednek, logikus, hogy a próféta emlékeztetükbe idézi, mi lesz a feladatuk majdan, a Harmadik Szentély idejében. Nem nehéz a mai helyzettel párhuzamot vonni... Szélesebb értelmezésben Izrael prófétái állandó erkölcsi küzdelmet folytattak mind a királyság, mind a főpapság túlkapásai ellen: figyelmeztettek a Tóra törvényeinek betartására, és komoly szankciókat helyeztek kilátásba az ellenkező esetre. J. Jacobson a Cházon HáMikrában több példával igazolja ezt. Jeremiás hitelességgel vádolja a kohánitákat, akik hazudoznak, és hitegetik a népet, hogy minden jó lesz (Jeremiás 6:13-14.). Hasonló értelemben beszél Zofóniás – Cfánjá – próféta is, aki egy füst alatt bírálja a hamis prófétákat és azokat a kohánitákat, akik nem állnak feladatuk magaslatán (Zofóniás 3:4.). Közös vonás a próféták beszédeinek, hogy bírálják a papok hanyagságát és az áldozati rendszer elharapódzott korrupcióit. Malakiás – Máláchi – azonban, az utolsó próféta, aki már a Második Szentély idejében tevékenykedett, szélesebb értelemben bírálja a kohánitákat, akik elhanyagolják Isten által szabott feladataikat, és nem felelnek meg a nép várakozásának. Máláchi így körvonalazza az ideális kohánita alakját: „Szövetségem volt vele (Lévi törzsével), élet és békesség szövetsége... Igaz tanítás volt a szájában, és nem volt álnokság az ajkán. Békességben és becsületesen élt előttem, és sokakat megtérített a bűnből. Mert a pap ajkai őrzik Isten ismeretét, és tanítást várnak a szájából, hiszen a Seregek Urának követe ő!” (Malakiás 2:5-7.) A mondat utolsó szavai a héber eredetiben így szólnak: „ő (a kohánita) Isten angyala”. A Talmud ennek a prófétai versnek alapján a rabbikat angyalokhoz hasonlítja, mondván: „ha a rabbi hasonlít Isten angyalához – vagyis minden kérdésre tud válaszolni -, akkor van értelme kérdezni őt.” (Moéd Kátán 17.) Ilyen magas mércét állít föl a zsidó hagyomány a rabbikkal szemben, akik napjainkban mind a prófétáknak, mind a kohánitáknak szellemi örökösei.

HÍREK A VILÁGBÓL

Egy nap, két helyszín, nyolc BZSH körzet ünnepe Lág BáOmerkor. <https://bzsh.hu/2026/04/28/lag-baomert-a-bzsh-nyolc-korzet/>

Kimondott és kimondatlan örökség – transzgenerációs előadássorozat a Rumbachban. <https://mazsihisz.hu/kimondott-es-kimondatlan-orokseg-transzgeneracios-eloadassorozat-a-rumbachban/>

Nyugalom és biztonság 60 felett – Hogy ne a szorongásról szóljon a következő harminc év. <https://kibic.hu/2026/04/29/nyugalom-es-biztonsag-60-felett-hogy-ne-a-szorongasrol-szoljon-a-kovetkezo-harminc-ev/>

J. D. Salinger arra kérte kiadóját, hogy távolítsák el az utalásokat zsidó származására. <https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/j-d-salinger-arra-kerte-kiadojat-hogy-tavolitsak-el-az-utalásokat-zsido-szarmazasara>

A rendőrség kivágta a palesztin zászlót egy emiatt őrizetbe vett férfi cipójából. <https://izraelinfo.com/2026/04/24/a-rendorseg-kivagta-a-palesztin-zaszlot-egy-emiatt-orizetbe-vett-ferfi-kipajabol/>

Ukrajna jogi segítséget kért Izraeltől a lopott gabona ügyében. <https://ujkelet.live/2026/04/29/ukrajna-jogi-segitseget-kert-izraeltol-a-lopott-gabona-ugyeben/>

Alapítványhoz kerülhetnek a hollandiai náci rabolt műkincsek. <https://mult-kor.hu/alapitvanyhoz-kerulhetnek-a-hollandiai-naci-rabolt-mukincsek-20260426>

Két zsidó férfit késeltek meg Londonban. <https://24.hu/kulfold/2026/04/29/london-keseles-antiszemita/>

Izraeli légitámadások nyolc ember életét követelték Dél-Libanonban, köztük három mentőmunkás. <https://hu.euronews.com/2026/04/29/izraeli-legitamadasok-nyolc-ember-eletet-koveteltek-del-libanonban-koztuk-harom-mentomunka>

Május 28-án tartja következő közgyűlését a BZSH. <https://bzsh.hu/2026/04/29/majus-28-an-tartja-kovetkezo-kozgyuleset-a-bzsh/>

Két súlyosan sérült zsidó áldozata van a késeléses merényletnek Londonban. <https://mazsihisz.hu/ket-sulyosan-serult-zsido-aldozata-van-a-keseleses-merenyletnek-londonban/>

Hangsúlyosabb civil képviselőt szeretne elérni a ZSKF tagsága. <https://kibic.hu/2026/04/21/hangsulyosabb-civil-kepviselo-t-szeretne-elerni-a-zskf-tagsaga/>

A németországi Stuttgarteri Regionális Bíróságon megkezdődött az Izrael-ellenes aktivisták pere. <https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/a-nemetorszagi-stuttgarteri-regionalis-birosagon-megkezdodott-az-izrael-ellenes-aktivistak-pere>

Bennett egy mozdulattal kiütötte Eisenkotot – és újrarajzolta a pályát. <https://izraelinfo.com/2026/04/27/bennett-lapid-egyesules-eisenkot-ko/>

Trump fenyegetése, likvidálás Gázában és útban az újabb flottilla. <https://ujkelet.live/2026/04/29/trump-fenyegetese-likvidalas-gazaban-es-utban-az-ujabb-flottilla/>

Izraeli kormányellenes tüntetésen koboztak el egy magyar zászlót. <https://24.hu/kulfold/2026/04/26/izrael-tuntetes-magyar-zaszlo-elkobzas/>